

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 "
Negyed évre . . . 3 "
Egy szám ára 20 fill.

→←

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. ezégnél.

→←
Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

A gabonatözsdejáték agoniája.

(s.) Az osztrák-magyar-dugó-parafaáru kartell alakult meg mostanában és elhatározta, hogy ezen cikkek árát 20 százalékkal emelni fogja, az eddigi rabattot nem engedélyezi. Ki tudná megmondani, hogy hányadik ipari kartell ez? Ki tudná hamarjában kiszámítani, hogy mennyivel terheli a fölemelés a fogyasztók helyzetét?

Az ipar nem panaszkodhatik! A legnagyobb része ipari termelésünknek nagy vámokkal van megvédve és ezen vámok enyhe árnyékában, bármely iparág megszervezheti kartelljait úgy az eladási árakra, mint az eladás rayonjaira és a forgalomba bocsátható gyártmányok mennyiségére nézve.

Ha az iparnak nagy része mégis panaszkodik az idők mostohasága ellen, akkor mit mondjanak a gazdák?

Ők nem utánozhatják az ipari érdekeltek szövetezését két okból. Először nagyon sokan vannak, minek folytán egy vezérő akarat alá nem hajthatók, másodsor a nyerstermelés csak névleges vámokkal van védelmezve, ha van? Valódi védő, tehát ár-emelő hatást gyakorló vámok a magyar gazda hasznára nem léteznek.

Avagy ér-e valamit a gazdákra nézve a buza 1 forint 80 krajczáros vámtétele? Egyetlen egyszer, 1898-ban juthatott csak érvényre, hiszen a többi években, mindig exportálók voltunk és így az 1 forint 80 krajczár szépen a papíron maradt.

Már pedig hathatós védővámok nélkül az érdekcsoportok ama létesítése, amelyet kartellnek nevezünk, el nem képzelhető. Tehetetlenül áll tehát a gazda a buzaárak alakítása tekintetében a nagy fogyasztással szemben.

De ha csak ez lenne a baj?

Nemcsak hogy nem emelheti bizonyos fokig buzájának árát a gazda, mint ahogy azt a gyáros például a parafa-dugókkal teszi,

de még a természetes árképződés utjába is — persze a gazda rovására — roppant akadályokat támaszt a kereskedelem vállvetve a lisztgyárakkal, azáltal, hogy a gabonatözsden — bizonyos határokig — a kereslet és kínálat természetes aralakulását, furfangos intézményekkel előnyükre módosítani képesek.

Ez a furfangos intézmény pedig a papiros-buza.

A tözsde habituéi, barátai és érdekeltjei, lehurrogatták sokáig a gazdákat, amíg a tözsdejáték illegális befolyásának megszüntetését követelték. Magyarországon pedig annyira ment az ellenszenv a panaszait kimondani is merő gazdák ellen, hogy elnevezték antiszemitanak, feudális maradinak és szeliden mondva, nem okos embernek azt, aki a papiros-buza szent intézményét megtámadni merte.

Pedig kár volt a sok fölhevülésért! A papiros-buza sorsa meg van pecsételve. Ráütötte a nagy sigillumot a párisi nemzetközi gazdakongresszus. Versaillesban tervezte a mélyen gondolkozó Paysant törvényszéki elnök és meggyőzve a kongresszust arról, hogy a gabona-eladás szövetezési alapra fektetett szervezése, egybekapcsolva a hitel-szervezéssel és elevátor-magtárakkal, a gazdatársadalom elodázhatatlan feladata, egyszerűsmdn elfogadtatta azon indítványát is, hogy a gabonatözsde törvényesen rendeztesék oly irányban, hogy a játékgyletek ne legyenek perelhetők és a tözsdejátékre csábító fenyítő eljárás alá vésessenek.

A tözsdei körök tagjait a párisi gazdakongresszus ezen határozata nagy nyugtalanságba hozta. Haragusznak! De nagyon! Erkölctelenségre csábító megoldás az — mondják; és szétrombolja a határidőtözsdeket anélkül, hogy mást állitana helyökbe.

A francia törvényhozás pedig foglalkozik is már a dologgal. Hire van, hogy a francia képviselőházban oly indítványt fognak benyújtani, melynek értelmében exorti-

káns tözsde forgalmi adóval akarják a határidőüzleteket megfojtani.

De a közelebbi szomszédságban is mozognak. Az osztrák kormány egybehivta a szaktanácskozmányt ebben a tárgyban.

Az ánkét tagjai között terjedelmes előmunkálat lett kiosztva. A „Neue Freie Presse“ le is szidja. Tendenciája nem tetszik neki! Hiszen ez a tömérdek — jobb ügyhöz méltó szorgalommal? összegyűjtött anyag, mind csak arra tendál, hogy megölje a határidőüzleteket! Rossz kedvében aztán neki esik az adatoknak és lenező megvetéssel kicsinyli értéküket.

Pedig hiába! A biborpalástos hóhérok már állítják fel a vérpadokat, köszörülük bárdjaikat — a 19-ik század egyik legnagyobb gonosztevőjének, lenyakazására!

Pereg a dob!...

A pénzügyminiszterium a közelmúlt napokban szigorúan utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy a kincstári követelések behajtása céljából haladéktalanul indítsák meg és minden egyes esetben a legnagyobb eréllyel vezessék keresztül a végrehajtási eljárást, — azzal okolva meg ezt a drakói rendeletet, hogy most már különösen a gazdaközönségnek módjában áll az idej termést értékesíteni és abból az adótartozást befizetni.

Hozzá vagyunk ugyan már ahhoz szokva, hogy a mi pénzügyi adminisztrációt mindíg és mindenben a legridegebb finánczfelfogás vezeti, amely se kiméletet, se magasabb emberi vagy nemzetgazdasági tekintetet nem ismer, ha egyszer a „magas kincstár érdekei“ forognak szóban, de azért a fent jelzett rendelet kiadásán mégis csodálkozunk.

Hát a pénzügyminiszteriumban nem olvasnak hírlapokat? Azok a tisztelt urak nem érintkeznek az emberekkel? Vagy — a fejét a homokba rejtő struccmadárként — az akták és rubrikák közé temetkezve, egyáltalán nincs tudomásuk arról az ország-szerte hangzó panaszról, hogy az idej termés mennyiségileg a közepesnél is kevesebb s ennek daczára a gabonának mégis olyan alacsony az ára, hogy a gazdák egyáltalán nem adhatják el terményeiket, mert a mai árak mellett még a termelési költségeket sem fedezhetik?

És ilyen körülmények között most még előáll a pénzügyminiszterium, azzal a böles és humánus

TÁRCZA.

Katonakoromból.

Írta: Gerő M. Mór.

Manőverre készültünk!...

A hornista szomorúan fütta utolsó este a czappenstreichtot, mert neki is kellett masiroznia Losoncz városából, mialatt az ő Katáját más veszi majd pártfogás alá. . .

A kaszárnya udvarán szokatlan csend van.

Az ezredes szigorúan meghagyta, hogy a legénység már kilencz óra előtt feküdjék le mert a másnapi abmarsch nagy übunggal lesz egybekötte.

A kantinban még egy két zupás őrmester szürtsöli az árpalét az ott levő rezervista altisztek jóvoltából, a miért aztán egyet-mást elmondanak nekik a manőver rejtelmes világából. Azonban a czappenstreich utolsó akkordjai zendülnek meg, mely távozásra készíti őket is.

Ekkorra már a kaszárnya hatalmas vaskapui is bezárulnak és a teljes csendet csak a schnárpost egyhangu topogásai zavarják meg.

* * *

Másnap hajnalhasadtkor ébren voltam és a kaszárnyába készültem.

Szegény jó anyám — az Isten száz esztendeig éltesse — szobámnál várt reám. Még egyszer lelkemre kötötte, hogy vigyázzak egészségemre, ne igyak vizet, ha melegem lesz stb. e fajta jó tanácsot osztogatott.

Megnyugtattam. Sohse féljen édesanyám! Van nekem hál'istennek elegendő eszem, nem maradok én sehol az ezetes hordóban. Ő azonban mégsem vigasztalódott meg, féltett a három hétig tartó folytomos gyaloglástól.

Elbucuszva tőle, gyorsított léptekkel iramodtam a kaszárnyába.

Ott már nagy volt az élénkség. Az óriási udvar tele katonákkal. A százféle ruházatu rezervisták kaleidoskopszerű képet varázsoztak a néző elé. A kantinból szinte özönlöttek ki a bakák, szalonnát, pálinkás butykost, vagy fehér cipőt szorongatva kezükben. Az udvaron levő egyetlen kútnál pláne majd agyon lapították egymást. Kezükben az ismert pléhkulacscaal nyomultak előre. Mindegyik első akar lenni; friss vizre van szükségük, nagy az út, nagy lesz a fáradtság. A melegtől kiszáradt torkukat szegény katonáknak jó ha az időközben megmelegedett vízzel is locsolhatják.

Szegény baka! — kevés terhet cipel a vállán mellére még egy nehéz kulacsot is kell akasztania, mely aztán menésközben bizony nem kiméli, üti, veri a katona mellét úgy, hogy nagybőjtör a legigazabb zsidó hívő sem teszi különben.

A megszokott látványt figyelmen kívül hagyva századomhoz siettem. Szakaszomba érve a legénységet már sorakozva találtam. — Alig maradt időm őket megvizitálni, mert megérkezett a kapitányunk.

— Kapitány ur jelentem alásan, minden rendben van. — volt az én sablonszerű jelentésem.

— Ausrücken! hangzik néhány percz múlva a kapitány büszke parancsa.

Nagy sürgés, forgás támadt erre. Mindenki a maga szakaszába siet. Magára veszi a brodzsákot, kulacsot, bornyut és fegyvert; meg-meg rántja vállán a terhet, némelyik megnézi újból, vajjon jól zárta-e be kis kofferét, azután Isten legyen vele — kiáll a sorba.

A szakaszvezető figyelmesen megvizsgál minden katonát vajjon tisztán öltözködött és egyiken, másikon igazít valamit, azután az udvarra vezeti őket, a hol ugyanily eljárás mellett, szakaszonként gyülekeznek a többi századok is, és alig telik bele egy negyed óra, az ezred együtt van az udvarban.

Legutóbb érkezik a katonabanda. Ennek látásán szinte felpezsdül vérük a fáradt katonáknak. Mind-megannyi mozgolódik, csak az utolsó század áll lehorgasztott fővel, mert hozzájuk már nem fog elhallatszani a zene.

Gewehr heraus! kiálltja el magát most a snárpost.

Az ezredes jött.

A kapitányok haptákba kommandirozzák századukat és jelentést tesznek a megérkezett ezredesnek, hány ember vonult ki, mennyi maradt itthon és köztük hány a maródi?

Az ezredes rövid szemlét tartva a katonák felett besprechungra hívja össze a tiszteteket, kiknek az aznap gyakoriat lényegét is elmondja; azután mához rendeli az ezredet.

Zum gebet! Rivalnak a parancsnokok, mi a katonaság letérdel, s ezalatt a katonazene Gotterhaltet-játssa szépen, meghatóan, szívhez szólóan. . .

rendeletével, amelyben rászoritja közegeit, hogy tüzzel-vassal hajtsák be az adóhátralékokat, mert hiszen a gazdaközönségnek most már módjában áll az ideit termést értékesíteni.

S a magas miniszterium jeles jogász-doktorai (akik ha a nemzetgazdászati az egyetemen annak idején nem „hallgatták” volna is, de — ha már másutt nem — a kávéházban is elégszer hallhatták, hogy az árak képződése a kínálat és kereslet viszonyaitól függ) nem tudják, vagy nem akarják belátni, hogy ha a végrehajtó által szorongatott gazdaközönség azt a kis termését most piacra dobja: annak az ezer meg ezer szorult embernek a kényszereladása az árakat majd még sokkal lejjebb nyomja; s így a pénzügyminiszterium tulajdonképpen az annyiszor kárhözhozott „papiros buza” szerepét fogja átvenni.

Mi szükség volt hát arra a szerencsétlen rendeletre, az „ész, erél és tappéntat”-nak erre a kiáltó bizonyítékára, holott eddig évről-évre éppen az volt a helyes gyakorlat, hogy az ősz beálltáig a végrehajtási eljárás általában szünetelni szokott.

A végrehajtók tehát vigan járnak faluról falura, jó kedvvel számítgatva napdíjait és költségeiket, — az az istenadta néhány zsák buza, amely ott szegyenkezik az őrös kamarákban, hamarosan protokolumba kerül, — szaporodnak a zálogolási jegyzőkönyvek, megkezdődnek a transzferálások, s aztán megperdül a dob és ezer meg ezer családnak egész évi, véres verejtékkel szerzett mindennapi kenyere átváltozik adófilléreké s a jövő havi közigazgatási bizottsági üléseken büszkén jelentik majd a királyi tanácsos pénzügyigazgató urak, hogy az adófizetési eredmény a múlt év hasonló időszakához képest ennyivel meg ennyivel megint kedvezőbb.

A közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. törvényzikkől nem mondta ugyan még eddig senki, hogy az a felbaráti szeretet és irgalmasság parancsával egyértelmű, de azért az 59. §-a mégis elrendeli és elvül tüzi ki, hogy: „az adózók ingóságainak lefoglalásánál az adóhátralék az adókötelezetre nézve minél kevésbbé sértő és kártékony módon biztosítassék”, aminek nem lehet más értelme, mint az, hogy a foglaltató kincstár senkinek ne tegyen nagyobb kárt, mint amennyi az a haszon, amelyre a kincstár jogos igényt tarthat.

Miért nem respektálja tehát éppen a pénzügyminiszterium a törvénynek ezt a rendelkezését? S miért kell tönkre tenni annyi szegény embert, csak azért, mert nem képes éppen a kellő időre megfizetni az adóját?

Ez alkalommal is hangoztatnunk kell tehát azt az — általunk egy ízben már fejtegetett — eszmét és kívánalmat, hogy az adók esedékességi idejét okvetlenül meg kell változtatni s a fizetési határidőket másként kell megállapítani, már csak azért is, mert az ország legtöbb adófizetője ez idő szerint még mindig a gazdálkodó osztályhoz tartozván: ezekre nézve képtelenség, hogy például a legnagyobb nyári munkaidőben, mikor a gazdának csak költsége van, de jövedelme semmiből sincs, végrehajtásokkal zaklassák, ha az adóját nem képes idejére befizetni.

Erre ugyan az elméleten nyargaló szobatudósok és pedáns bürokrata az ellenetést teszik, hogy az államnak is bizonyos időhöz kötött kötelezettségei lévén, hogy ezeknek pontosan megfelelően: azért kell az adók befizetésére egységes határidőket megállapítani. Hát jól van, követeljük és szedjük be az adót a megállapított határidőben azoktól, akiknek az adófizetés bármely időben sem okoz nehézséget, de legyen tekintettel az állam azokra az adózókra is, akiknek nincs mindig egyformán tele a tárczájuk, s ha már ezek keresete és jövedelmének egy jelentékeny részét magának követeli: legalább annyi könnyebbséget engedjen nekik, hogy a terhőkre ki-

vetett évi adójukat ugyanazon évben, de akkor és úgy fizethessék, amint arra őket foglalkozásuk és anyagi helyzetük képessé teszi.

S ha az államkincstárnak bizonyos időre szóló kötelezettségei vannak, amelyeknek határidejét pontosan be kell tartania, — hát ha nem folyódnak be az adók rendszeren és arányosan — tessék kiegészítőképpen az évről-évre növekvő pénzügyi föltségeket igénybe venni és ezek aztán a későbbben befolyó adókból helyreállítani, de ne tessék mindjárt az árverező dobot pergetni, mert ez nagyon könnyű dolog — annak, aki a dobot veri, ámde kimondhatatlanul keserves és szegényeltes arra nézve, aki ennek a kormányzati eszköznek az áldozata.

HIREK.

— **Küldöttség báró Dániel Ernőnél.** Köztudomású dolog, hogy Pancsova város törvényhatósági bizottsága majdnem 16 éven át országgyűlési képviselőjét, báró Dániel Ernőt lelkesedéssel diszpolgárrá választotta. A művészi kivételű diszpolgárgárak levelet a múlt héten küldöttség nyújtotta át Budapestre. A küldöttség tagjai voltak: Mattanovich Adolf polgármester, Vozary János törvényszéki elnök, Bachmann Antal, Fa István, dr. Radda Ignác, Germann Nándor th. bizottsági tagok és Weisz Lipót ipartestületi titkár. Mattanovich Adolf polgármester gyönyörű üdvözlő beszédben méltatta báró Dániel Ernőt, mire országgyűlési képviselőnk és városunk diszpolgára őszinte meghatottsággal mondot köszönetet. Hangsúlyozta, hogy különösen becsüli az őt ért kitüntetés azért, mert az nem a hatalom polcán ülő miniszternek, hanem a város érdekei iránt érzéssel bíró egyszerű polgárnak szól. Biztosította a küldöttséget, hogy — bár a multban is mindent megtett — a jövőben még fokozottab érdeklődéssel fogja a város ügyeit szolgálni és azon lesz, hogy Pancsova városnak — melynek ő is polgára — minden méltányos kívánsága teljesedjék. Báró Dániel szavai a legjobb hatással voltak a küldöttségre. Az új diszpolgár ebédet adott új polgártársai tiszteletére a Park klubban.

— **Visszaérkeztek Szabó János városunk főjegyzője és dr. Pánczél Ottó városi főorvos a mult héten visszaérkeztek szabadságukról és azonnal át is vették hivatalaik vezetését.**

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi min. kir. miniszter Roth Gyulát és Petykó Annát a franczfeldi áll. el. iskolához tanítóvá illetve tanítónővé, Vujaskovics Sztankát a szárocsói áll. el. népiskolához tanítónővé kinevezte.

— **Áthelyezés.** A pancsovai kir. adóhivatalból eltávozott Merényi János kir. adótitisz helyébe Kozocsa János volt belényesi adótitisz helyeztetett át, ki tegnap hivatalát el is foglalta.

— **Kinevezés.** Matthias Géza volt budapesti katonai számtiszt a pancsovai kir. adóhivatalhoz adótitiszte neveztetett ki.

— **Halálozás.** Novakovics Péter, a pancsovai népbank fiatal gyakornoka alig 20 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Temetése szerdán délután ment végbe nagy részvét mellett. Nyugodjék békében.

— **A Temes áldozatai.** Dragoj Katalin felsővárosi parasztnő, mikor vizet akart meríteni a Temesbe esett és bele is fult. Behring Károly 7 éves János fia a rakpart és fűrdő környékén szintén a Temesbe esett és a hullámokban lette sírját. A kis fiút állítólag saját vigyázatlansága folytán érte a halálos kimenetelű baleset. Hát hol marad a rendőri felügyelet?

— **Kerti unnepe a társaskörben.** Hosszú pihe; nés után új életjelt ad magáról a Társaskör vigalmi bizottsága. Mintha az új helyiség megint közelébb hozná egymáshoz a tagokat. Eddigél több rögtönzött, de sikerült kugli-verseny volt. Ez a siker, valamint a tagok óhaja arra ösztönözte a vigalmi bizottság néhány tagját, hogy egy valóságos kerti unnepejt rendezzen fényes kivilágítással. A ki tehát jól akar mulatni és kedélyesen kíván eltölteni egy délutánt, az nézzen ma délután a Társaskörbe. A szétküldött meghívó a következőképen szól:

MEGHIVÓ

a „Pancsovai Társaskör” helyiségeiben f. évi szeptember hó 2-án (vasárnap) rendezendő kerti unnepejyre. Délután 4 óráig este 11 óráig a Mojsze zenekara játszik. Nagy kugli-verseny külön díjakkal hölgyek és férfiak számára. Világposta képes levelezőlapokkal. Nyerő automata, több száz tréfás nyeremény. Tündér kabinet. Csakis hölgyek számára. Mulattató mutatványok és előadások. Kitérő ételek és italokról az igazgatóság gondoskodott. Belépti-díj személyenként 60 fillér.

— **Magyar színház Pancsován.** Még ki sem herheverte városunk kis magyar közönsége az anyagi erejét túlhaladó megerőltetést, melylyel a tavasszal Bokody jeles színtársulatának megérdemelt partolása járult és már is újból van kilátásunk magyar színlelőadásokra. A városi tanács ugyanis színiengedélyt adott szeptember-október hónapokra Szabó egyi Aladár színgazgatónak. Hát nagyon szép a városi tanácsnak ezen készsége, de mi azt hisszük, hogy kötelessége volna arra is gondolni ilyen alkalmakkor, hogy az a magyar színtársulat meg is tud-e élni nálunk. Ha számot vetett volna a mi viszonyainkkal bizonyára nem adta volna meg az engedélyt. Különben meglehet, hogy a tanácsbeliek jövőben hathatósan akarják támogatni a magyar színészetet. De még ebben az esetben is azt tanácsoljuk Szabóhegyi színgazgatónak, hogy most ne jöjjön Pancsovára.

— **Hazudnak a helybeli újságok.** Ez a nagy jelentőségű mondas hangzott el a mult napokban Pancsova város rendőrségénél Lestyánszky János rendőrfőkapitány ajkairól hivatalos ténykedése közben. Oly hallatlan merész mondas ez, hogy ezzel és annak mondójával hosszasan és kimerítően kellene foglalkoznunk, de tekintettel a rendőrfőkapitány kedély állapotára és egyéb körülményekre egész röviden a pusztá tények elősorolására szorítkozunk, azon megnyugvással, hogy a viszonyokkal ismerős tisztelt olvasó közönségünk egész helyes ítéletet fog magának alkotni. A dolog a következőképen esett meg. Egy helybeli csavargózós kapitánya panaszt emelt a rendőrfőkapitányságnál a dunagőzhajózási társaság által a Temesben támasztott hajóközlekedési akadályok miatt. Ez alkalommal panasztévő kapitány említette, hogy hasonló akadályokra a „Végvidék” már ismételtén rámutatott. Lestyánszky főkapitány erre oktató hangon mondta, hogy ne az újságoknak panaszokdolanak, hanem konkrét esetekben nála keressek orvosolást, mert ő nem ad semmit arra a mit az újságok irnak, mert „a helybeli újságok hazudnak.” Ez a kijelentés egy helybeli lap főmunkatársa fülhallatára történt. A helybeli magyar és német lapok szerkesztősegei értesítettek ezen kvalifikálatlan mondasról, mire együttesen felkeresték a főkapitányt, hogy töle magyarázatot követeljenek. Lestyánszky János főkapitány kezdetben nem akart visszaemlékezni; a fültanu segítségével azonban emlékezőtehetsége megélénkült, mire beismerte és fenntartotta mondasát. A nála megjelent hírlapírók komolysága és azon felvetett kérdés: mi birta őt ezen vakmerő állításra, végre

Most ismét kommandó.

Vom gebet! A katonák egyszerre felugranak térdelő helyzetükből. Majd megindul az ezred, élén a katonabandával.

Csupa öröm! A városban mindenki talpon van: Az utcán sorfalat képezve bucsuzik a nép a katonaságtól. Az ablakokból igéző negligében kandikálnak ki a szép asszonyok, kiket a puha ágyból kergetett ki a csábító zeneszó. Itt-ott egy cselédleány siratja távozó kedvesét.

* * *

Az nap csak Rimaszombatig kellett gyalogolnunk, de közben egy formális útközettel kellett megmérköznünk.

Nyolcz óra tájt pihenőt tartottunk egy közeli faluban. Innen megkezdük a csatározás előmunkálatait.

Rimaszombat felé, honnan az ellenség várt, minden irányban előrsők küldettek ki. A csapat így biztosítva magát rendes menetben előrenyomult.

En szakaszommal egy jobboldali előrsőt képeztem és embereimmel az országutal párhuzamos vonalban elterülő erdőszéleken haladtam előre.

Félórát mehettünk immár az erdőben, midőn egy előre küldött emberem jelenti, hogy a már látható tisztáson a messzeségben ellenséges katonákat lát.

Megállottunk. Az erdő széléig egyedül előre mentem, ott egy fára másztam fel, hogy az ellenség álláspontját megfigyelhessem.

A homok-buczkákon tul, körül-belül ezerlépésnyire egy patak úrjét láttam és ennek partján tényleg az ellenség abceichnis sapkáját véltem meglátni. Feltűnő volt azonban, hogy a katonák alakjait nem lehetett kivenni. Legnagyobb bosszankodásomra lácsövet nem hoztam magammal.

Odainttem egy altisztet, ki szintén egy fára kuszva, aggályaimban megnyugodott.

— Ismerem én ama patakot — mondá — ritkán van ám benne víz, biz az ki van most is száradva, jelentem aláson. Bizonyára ott van elbujva az egész ellenséges csapat, a multheti ezredgyakorlaton is ott bujt el a beszercezi bataillon.

Magam is így kezdtem gondolkodni. A fáról lelépünk és jelentést tettem a főcsapatnak.

„Ellenség a szalattai patak partján, látszat szerint egész bataillon, megfigyelési hely az országutal erdőszél 142 magassági pont.”

Tiz percz mulya már az egész ezred az erdőbe húzódott.

Egy század előre jött és megkezdte a csatározást.

A századdal együtt a tisztásra rohantunk és svarmlineába felosztva lövöldözni kezdtünk.

Majd ismét előrenyomultunk, közben a főcsapatól folyton újabb és újabb századok érkeztek erősbitésünkre.

Körülbelül hatszáz lépésnyire lehettünk már midőn egyszer a tüzelést beszüntető jelzést adta az akkora odaérsző ezredes.

Feuer-einstellen! Hangzik erre mindenfelé a commandó.

Ugyanekkor, mintha a föld alól jöttek volna, két oldalt is előbukkan az ellenség, és erős tűzbe veszi csapatunkat.

Pár percznyi csatározás után az útközetet elvesztettük.

Mindegyik ámul-bámul. Nem értik az összefüggést, miért hagytuk abba az előttük levő ellenség lövöldözését és így mődot nyújtottunk az ellenségnek csapatunk leverésére. Az ezredes dühös, káromkodik. — A körje csoportosult tiszteknek hadonázva magyaráz valamit, s ők mind elszörnyűködnek. Most megpillant engem és magához int.

Gondoltam, hogy baj van és én leszek benne a ludas, de sejtelmem sem volt ennek okáról.

Ezredesünk megismételtette vélem előszóval az ellenségről küldött jelentésemet, azután ideadta a lácsövet, hogy nézzek a patak partja felé.

— Szent Isten! mit tettem én? Katona sapkának néztem felér szalaggal a zöld fűre terített gyolcsdarabokat, melyeket bizonyára száritás végett tett oda egy — mosóné . . . . . „Acht Tage Zimmer-Arrest” — mondja az ezredes. — Szaluttálam és megszegyenitve eltávozottam.

Aznap este tudomra adatott, hogy a manőver alatt kocsifelügyelő leszek.

Ennek az anyám fog legjobban megörülni, ha megírom, hogy egy lépést sem megyek gyalog, mert kocsifelügyelő lévén a gyakorlatot átkocsikázom.

verejtékes homlokokkal arra a kijelentésre készítette, hogy ő bár általánosságban beszélt, de most beismerte, hogy a valótlán hírek terjesztésével a „Végvidék“-et vádolja.

A Végvidék munkatársa a legerélyesebb hangon visszautasította ezen insinuációt azzal, hogy a Végvidék minden híre, de különösen a pancsovai rendőrségre vonatkozó hírei mindig a valóságos tényeknek feleltek és felelnek meg. Mert ha a Végvidék, különösen a multban mikor még az osztrák sajtó törvény volt érvényben s mindenki követelhetett egy elferdített pláne valótlan hír helyreigazítását, — csak egyetlen egyszer is közölt volna valótlan hírt rendőrségünkről, ugy a főkapitány ur bizonyára igénybe vette volna a törvény által biztosított előnyt és alaposan helyreigazította volna a szerinte valótlan híreket. Ismételtén visszautasította a gyanúsítást és kijelentette, hogy mint eddig ugy a jövőben is, mindig igazat és valót fog irni a Végvidék de nem úgy mint a főkapitányságnak tetszik, hanem mint a közérdek kívánja.

Lesztánszky főkapitány ur erre azt mondta, hogy ő nem tartozik igazolni, hogy miért nem rektifikálta a rendőrségről szóló híreket, hanem a vizsgálat fogja majd kideríteni, kinek van igaza épp úgy mint azt, hogy vajjon a főleges főszolgabíró volt-e ő?

Ez a száraz tény. Ugy látszik nem annyira a rendőrség fölött gyakorolt éles kritika hozta ki sodrából a főkapitány urat, hanem megbántott húsága adja nyelvére a kiméltelen de megdölgő szavakat.

Ezen tény konstatálása mellett kijelentjük, hogy a főkapitány ur által lapunk felelős szerkesztője előtt említett és a „főleges főszolgabíró“ kitélt megcáfolását czélzó vizsgálat eredményét nyugodt lelkiismerettel várjuk és annak eredményéhez képest szívesen konstatáljuk esetleg azt, hogy ő a főszolgabírói szék otthagytása által „kítőlthetetlen irt“ hagyott maga után.

— **Elgázolás.** Izgalmas jelenet folyt le szerdán a Merczy-utca 54. számú háza előtt. Nedeszko Zsófi másfél éves Milicza nevű leánykájára, egy arra haladó kocsis, kesekéi alá került. A gondatlanság áldozata igen súlyos sérüléseket szenvedett. A vizsgálat folyik.

Csak még holnap látható Kónte A. szép királypanorámája a párisi világkiállítással, továbbá a nagyszerű kinematográfja. A panorámába a belépődíj 30 fill. a kinematográfhoz pedig 60 fillér. A szép képek megtekintését olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Posta és távirat segédtsízi tanfolyam.** A posta távirat távbeszélő kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI-ik fizetési osztályban 1000 koronától 1400 koronáig emelkedő évi fizetéssel és lakpénzzel javadalmazott posta és távirat segédtsízek kiképzésére folyó évi október hó 1-től 6 hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamok nyitnak Kecskeméten, Selmecsbányán, Iglón, Miskolczon, Brassóban, Marosvásárhelyen, Aradon, Debreczenben, Keszthelyen, Mohácson, Ersekújváron, Zsolnán, Székesfehérváron, Szombathelyen, Pancsován, Ujvidéken, Eszékföldvárosban és Zimonyban. Ezen tanfolyamokra hallgatókúl fölvételnek: a) első sorban kisebb hivatalnoki alkalmazásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek; b) póstamesteri, vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, a kik a gimnázium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, avagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték; c) ugyanezen iskolai előképzettséggel bíró 18-ik életévüket meghaladott más férfiak, végül ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek; d) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező, 18-ik életévüket betöltött ifjak is. A fölvételre megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy a folyamodó 1. 35-ik életévét még nem haladta túl; 2. magyar állampolgár, 3. a magyar, illetve ha horvátszlavonorsági illetőségű, a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, 4. feddhetetlen előéletű, 5. a posta és távirat szolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatalos orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. A tanfolyamok hallgatói tandíj fejében 20 koronát kötelesek fizetni. A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az előírt szakvizsga letétele után a hallgatók a posta és távirat segédtsízi állásra képesítést nyernek, illetve a posta és távirat segédtsízi jelöltek létszámába fölvételnek s a segédtsízi költségvetésileg megállapított létszámában beállt üresedéshez képest pósta és távirat segédtsízi jelöltek nevezetnek ki; a d) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévüket betöltése után számíthatnak. A kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkerüleg irt folyamodványaik, melyek születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fölszerelendők, folyó évi szeptember hó 15-ig és pedig a már közszolgálatban állók felettes hatóságuk útján, a többiek pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester köz vetítésével, a tanfolyam helyére nézve illetékes pósta- és táviratigazgatóságához nyújtsák be.

— **Magyar pezsgő a párisi kiállításon.** A párisi kiállítás zsürije már kihirdette a bírálatok eredményét. A magyar pezsgők előkelő helyet foglalnak el a jutalmak rangsorozatában, a mi annál is feltűnőbb, mint hogy a tulnyomóan francziákból összeállított zsüri éppen nem volt azon, hogy pezsgőborainkat elnéző, vagy enyhe megítélés által könnyű diadalhoz juttassa. A legnagyobb kitüntetést, melylyel magyar pezsgő díjazva lett, Belatini Braun Artur velencei (Fejérm.) pezsgőgyáros kapta „Domino sec“ pezsgőjéért, mely az aranyéremmel lett jutalmazva. Ez az eredmény egyrészt a — saját iparában érdekelt franczia zsürinek tárgyilagossága és szigorú részrehajlatlansága mellett bizonyít, másrészt épp oly fényesen igazolja hazai iparunk fejlődésében azt, hogy a pezsgőgyártás terén

is megálljuk a próbát s nincs szükségünk arra, hogy a külföld előtt is kiünönek elismert pezsgőboraink helyett drága franczia pezsgőt fogyasszunk.

— **Pro domo.** Dr. Hódy Antal ügyvéd urnak a „Pancsovai Ujság“ 35. számában közzétett nyilatkozatára kényszerítve vagyok a következő a tényeknek megfelelő megjegyzést tenni: a pancsovai királyi törvényszék bűnügyi tárgyaló termében a védők helyének kijelölése végett lefolyt inzidens után tudomásomra esett, hogy Dr. Hódy Antal ügyvéd ur, a lefolyt inzidens és a védőt megillető hely sérelme tárgyában közleményt küldött a fővárosi lapoknak. Felszólítottam ennek folytán Dr. Hódy Antal ügyvéd ur segédjét, később pedig magát Dr. Hódy Antal ügyvéd urat, hogy a fővárosi lapok részére beküldött közleményét bocsássa rendelkezésemre. Ezen felszólításom folytán Dr. Hódy Antal ügyvéd ur a fent érintett ügyben irt közleményét a szerkesztőségbe beküldte, amely e lap főmunkatársa kezéhez kézbesített, ki a beküldött közleményt távollétemben a „Végvidék“ 34. számában közzétette. A lap megjelenése után, mivel a beküldött közleményben foglalt ezen kitél: „különben is malicziózus elnök“ izléssel nem találkozott azon kérdést intéztem a lap főmunkatársához, hogy a most jelzett kitélét miért nem törölte a közleményből, mire a főmunkatárs oda nyilatkozott, hogy közvetlen a lap megjelenése előtt kézbesített kérdéses közleményt átolvasás nélkül szedette ki. Ez a cikk megjelenésének a története. Különben a cikk közzétételéért a felelősséget teljesen elvállalja a felelős szerkesztő.

— **Helyijahó közlekedés.** A Pancsova — Belgrád — Zimony és viszont közlekedő helyijahók nyári menetrendje (áprilistól szeptemberig) a következő: 1. Pancsováról Belgrád — Zimonyba indul 3/4 és 1/2 órák reggel és 1/2 órák délután. 2. Zimonyból Belgrád — Pancsovára indul: reggel 6 órák, 1/2 órák délelőtt és 7 órák délután. Az utóbbi a következő napokon este 8 órák indul el Zimonyból és pedig: április 7. 16. 23. 25., május 23. és 31-én; június 4. 11. 14. és 29-én; július 7. és 12-én; augusztus 2. 15. 18. 20. 28-án és szeptember 8. 11. 21. és 27-én. A hajónak a Temesbe való bejövetele a víz állásától függ.

Belvedere szálloda Bécsben, fekszik a déli állami-, Aspang-vasut és f. évi július hó 1-je óta a városi vasut Arzenal állomásának közelében. Értesítések folytán társaskocsi, (szálloda-omnibusz) fenti indóházakhoz küldetnek. Ugyanott állandóan szobák (összesen 200) 1 fittól feljebb kaphatók, világítás és szolgálat ingyen.

— **Nagyothallás — Siketség.** Egy gazdag nő, ki a nagyothallásból dr. Nicholson mesterséges dobhártyájának alkalmazása által gyógyult, 20,000 márkát ajándékozott dr. Nicholson intézetnek, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nimesen módjukban megszerezni a mesterséges dobhártyát, ingyen megkapják azt. Levelek Das Institut Nicholson „Longeott“ Gunersbury London. W. England címére küldhetők.

Vasúti menetrend.

Pancsováról Verseczre és Budapestre.

Pancsováról	ind.	4 ¹¹	8 ¹⁰	2 ¹⁷
Román-Petrére	érk.	5 ²¹	10 ⁰⁰	3 ³⁷
Román-Petréről	ind.	5 ¹⁵	—	3 ³⁷
Verseczre	érk.	7 ³⁷	—	5 ²⁸
Verseczről	ind.	11 ²⁰	—	6 ²¹
Temesvárra	érk.	1 ²⁰	—	8 ¹¹
Temesvárról	ind.	1 ⁵³	—	9 ²⁵
Budapestre ny. p. u.	érk.	—	—	7 ¹⁰

HIRDETÉSEK.

15150. szám.
1900. tkv.

Végzés, árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a pancsovai népbank javára 17 kor. tőke, ennek 1899. évi április hó 6. napjától járó 6% kamata, 68 korona 50 fill. eddigi, 7 kor. jelenlegi és még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 140. §-a alapján s 146. §-a értelmében Knezevics Milozáva volt jarkováci lakos ellen a Jarkovác községben fekvő és az 1084. sz. tkvben foglalt: 1.) 147. hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 343 korona, 2.) 147. hrsz. 1¹⁰⁰ hold II. oszt. kaszálóra 277 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Jarkovác községében 1900. évi szeptember hó 20. napján délelőtt 9 órák fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint a Jarkovác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1) Kikiáltási ár a becsár.
- 2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
- 3) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 34 kor. 30 fill. és 27 kor. 70 fill. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokkal a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1900. évi augusztus hó 4-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nauer,
kir. tvszéki bíró.

1-1

12649. sz.
900. tkv.

Végzés, árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a pancsovai népbank javára 2000 kor. tőke, ennek 1899. évi május hó 1. napjától járó 6% kamata, 80 kor. hátr. összeg és 149. kor. 50 fillér eddigi, 28 kor. jelenlegi és még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. és 156. §-a értelmében Zsivkov Zsivka és kisk. Zsivkov Zsivka társulajdonos oppovai lakosok ellen az Oppova községben fekvő és a 14. folyt. 2063. sz. tkvben foglalt: 1.) 301. hrsz. és 400 □-ól házhelyre 224 kor. 2.) hrsz. nélküli 240 □-ól kertre egészen 120 kor. 3.) 28. hrsz. nélküli 900 □-ól kertre egészen 240 kor. továbbá: 4.) I. dűlő 63. hrsz. 4 hold II. o. szántóból Zsivkov Zsivkát 3/4 részben megillető jutalékra 900 kor. 5.) 18. hrsz. 5 hold III. oszt. szántóból Zsivkov Zsivkát 3/4 részben megillető jutalékra 1125 kor. 6.) és II. dűlő 63. hrsz. 4 hold I. oszt. szántó-Zsivkov Zsivkát 3/4 részben megillető jutalékra 900 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Oppova községében 1900. évi szeptember hó 25-ik napján d. e. 9 órák fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint az Oppova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 22 kor. 40 fill., 12 kor. 24 kor. 90 kor. 112 kor. 50 fill. és 90 kor. készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokkal a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1900. évi június hó 23.

A kir. törvényszék mint tkvhatóság.

Bálinth,
kir. tvszéki bíró.

1-1

643. szám

végreh. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tamási kir. járásbíró 1900. évi Szp. I. 5/3. számú végzése következtében Dr. Grosz Dezso ügyvéd által képviselt Walder Sándor és fia javára Dancsul Jovanka ellen 191 kor. 80 fill. s jár. erejéig 1900. évi május hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 693 koronára becsült butorok, jeges szekrény, ló és kocsiból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. járásbíró V. 551/2-1900. számú végzése folytán 191 kor. 80 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi december hó 20. napjától járó 5% kamata, — eddig összesen 59 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított és 5 korona 70 fill. árverés kifizetési költségek erejéig Pancsován, adós lakásán leendő eszközölésére 1900. évi szeptember hó 3-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitétik azzal hogy ezen napon alap- és felülfoglaltatott követeléseit érjéig is — a mennyiben kielégítési jogot nyertek volna, megtartatni fog és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsárban alól is el fognak adatni.

Kelt Pancsován, 1900. évi augusztus hó 15-én.

Bossán,

kir. bírósági végrehajtó.

1-1

A fővárosba utazók különös figyelmébe!

Atelier Frida

Budapest, VI., Nagymező utca 28.

a Somossy mulatóval szemben.

Kitinó képek. Olcsó ár.
Nagyobbítások bármily régi fénykép után, a legkifűnőbb kvalitásban, életnagyságig és azon felül is. — Ár: 10—100 korona.

ZISKA J.

Rostély György utóda

ajánl:

gabona tizedes- és százasados minőségű

HID-MÉRLEGEKET.

A budapesti áru- és értéktözsde szállítója.

Iroda és raktár:

BUDAPEST, VI., Eötvös utca 34.

Alapított: 1872.

Javitások pontosan.

Árjegyzék bérmentve.

15241. sz.
1900. évi.**Végzés, árverési hirdetményi kivonat.**

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a nagy-beckerekai takarékos és előleg egyesület javára 1000 kor. tőke, ennek, 1896. évi szeptember hó 23. napjától járó 6% kamata, 3 kor. 75 fillér óvási $\frac{1}{3}\%$ váltódíj 71 kor. eddigi 15 kor. 10 fill. jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Milovánov Jován telekkönyvi tulajdonos illetve Dr. Pejov Lipotné késedelmes árverési vevő antalfalvi lakosok ellen a Baranda községben fekvő és 2058. sz. tkyben foglalt: I. dűlő 54. hrsz. 2° hold I. oszt. szántóra 556 kor. IV. dűlő 54. hrsz. 2° hold I. oszt. szántóra 556 kor. becárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverési Baranda község házában 1900. évi október hó 19. napján d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint a Baranda községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1.) Kikiáltási ár a becár.
2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.

Pancsován 1900. évi augusztus hó 7-én.
Kir. tvszk. mint tkvi hatóság.

Nauer,
kir. tvszéki bíró.

1-1

Legújabb amerikai találmány.

Villanyvilágítás vezetékek és akkumulátor nélkül. Minden pillanatban, szél és zivatarban egyformán funkcionál. Az egyedül abszolút tűzbiztos világítás füst, piszok és nedvesség nélkül. Uj-szerű, könnyű és tartós (3 havi jótállás) száraz elemek. — Zseblámpák,

gázgyújtók, házi-, kerékpár- és kocsilámpák, érc- és fényképlámpák stb. igen izléses kivitelben. Alkalmos ajándék: Villamos nyakkendődtűk és világított gomblyuk-rózsák.

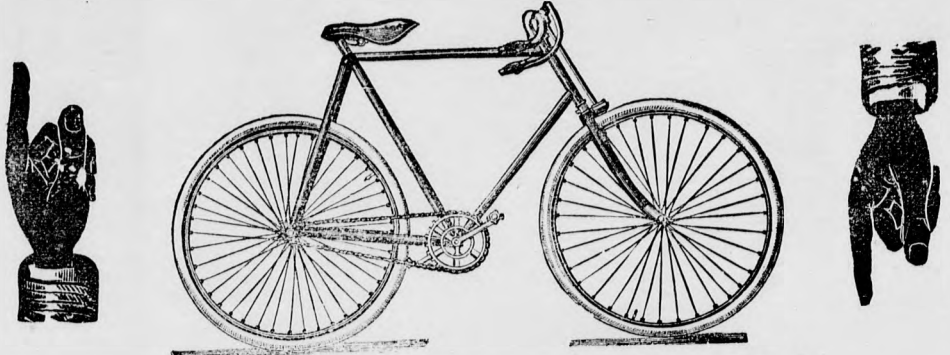
Kizárólagos elárusítás utánvét mellett.

American & International Trading-Association.
Budapest, Nádor-utca 16.

5-1

Ekszerek legdúsabb választéka.

Az összes kerékpárok**teljes végeladása**

mélyen a gyári áraikon alul,

a meddig a készlet tart

Fischer Miksánál

Pancsován.

Javitások és vésések minden neme elvállaltatik.

Iskolakönyvek és tanszerek.

A városi iskolák államosítása folytán, valamint a m. kir. állami főgymnasium új tanterve alapján, ezen intézetek részére szükséges

ÚJ TANKÖNYVEK,

továbbá az összes

helybeli m. k. áll. tanintézetek részére szükséges TANKÖNYVEK

a legújabb kiadásban

a hivatalos iskolakönyv-jegyzék szerinti eredeti áraikon, kötve vagy kötetlenül, azonnal kaphatók

WITTIGSCHLAGER C. könyvkereskedésében

Pancsován, Gromon-utca,

valamint a

FIÓKÜZLETBEN

KOLOSTOR-UTCZA.

Ugyanott mindennemű tanszerek a legjobb minőségben kaphatók.